OFFROAD DOOR DE *Afrikaanse* BUSH

Kamperen onder een spectaculaire sterrenhemel, midden tussen het wild. Zélf zo'n stoere Land Cruiser rijden, dwars door de bush. Langzaam één worden met het betoverend mooie Afrika. Seasons maakt een avontuurlijke offroad reis into the wild, dwars door Botswana en Zambia.

TEKST EN FOTOGRAFIE **ANDRIES DE LA LANDE CREMER**

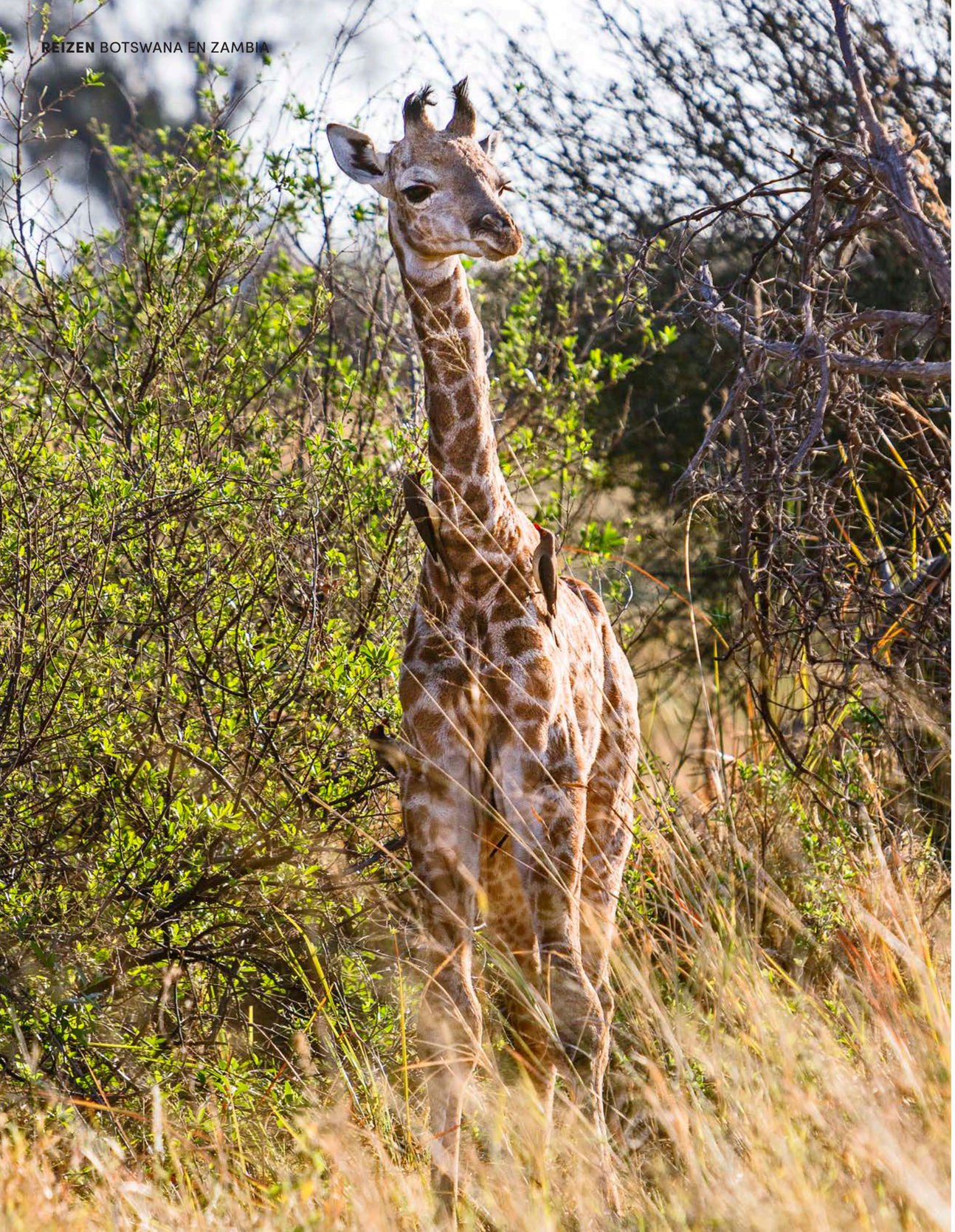

Goeiemôre! Hoe gaan het?" Met Afrikaanse flair onthaalt Rex Snelder van ZaZoe Xperience ons op het vliegveld van Johannesburg. Met Rex als gids zal ons kleine reisgezelschap, vier mannen en twee vrouwen, drie weken lang in zware terreinwagens dwars door Botswana en Zambia trekken. Een geweldig avontuur waarbij we veel offroad zullen rijden en onze fourwheeldrives en wij het flink voor de kiezen krijgen. Na een uitgebreide instructie bij autoverhuurder Bushlore rijden we drie stoere Toyota Land Cruisers, volledig uitgerust met daktent, keuken en extra brandstoftanks, naar de lodge van ZaZoe in Limpopo. Hier leren we de machtige fourwheeldrives kennen tijdens gamedrives en door het bedwingen van een steile rotsheuvel. Een prachtig uitzicht over het vlakke terrein en een toast bij zonsondergang zijn onze beloning. We zijn er klaar voor en hongerig naar meer!

'Blauw uurtje' in Botswana

Via Gobbler's Bridge rijden we Botswana binnen. Tegen de avond bereiken we Khama Rhino Sanctuary en meteen kan de vierwielaandrijving aan het werk. Grommend en schijnbaar moeiteloos sleuren de Land Cruisers drieduizend kilogram staal en bepakking door het terrein. Ondertussen speuren we gretig naar de neushoorns waar het park bekend om is en die hier bescherming vinden tegen stropers. Maar behalve gnoes en impala's, ook wel 'McDonalds van de bush' genaamd, houdt het grote wild zich verscholen. Totdat in het 'blauwe uurtje' voor zonsondergang als bij toverslag een witte neushoorn met een jong opduikt bij een waterplas. Doodse stilte accentueert dit magische moment en ademloos kijken we toe hoe de massieve beesten rustig drinken om daarna geluidloos weer in de struiken te verdwijnen. Het toetje bestaat uit een kudde zebra's. Opgetogen navigeren we in het donker terug naar ons kamp.

De eerste nacht in de daktent is helder en koud. Het matras is comfortabel genoeg, maar mijn slaakzak gaat tot de neus toe dicht. Slaapdronken het trapje af gaan voor een sanitaire stop blijkt niet ideaal. Bovendien vermoed ik loerende ogen achter elk bosje. 'Deken en plasfles' noteer ik op de boodschappenlijst. Na een stevig ontbijt vertrekken we richting de Okavango-delta. Het bushveld maakt langzaam plaats voor de open vlakte. Regelmatig passeren we een kleine 'kraal' met keurige lemen hutjes en overal loopt vee los rond.

Ruziënde nijlpaarden & grazende olifanten

Maun is een aangenaam levendig stadje aan de rand van de grootste binnenlandse rivierdelta ter wereld. De drie hoofdstromen hiervan worden gevoed door regens in Angola en vormen tezamen een waterrijk ecosysteem dat zo uitgestrekt is dat het een unieke binnenlandse eb- en vloedwerking kent. We overnachten in een fraaie lodge aan de Thamalakane-rivier, aan de rand van zestienduizend vierkante kilometer ongerepte natuur. >

> De volgende dag varen we met een motorbootje de uitgestrekte delta in. Onze goedlachse schipper Jinx is hier geboren en navigeert moeiteloos door een doolhof van eilandjes en heldere watertjes vol lelies. Het gebied barst van het leven en meestal is Jinx de eerste die het weet te spotten. Visarenden houden ons vanuit kale bomen in de gaten. Krokodillen met gele ogen liggen roerloos verborgen in het riet. Ruziënde nijlpaarden spuiten luidruchtig honkend fonteintjes water omhoog. Een groep majestueuze olifanten staat kalm te grazen in het water. Het oogt idyllisch, maar het blijft oppassen geblazen waarschuwt Jinx. Vol van alle indrukken staren we 's avonds stilletjes in het vuur en laten ons meevoeren door de exotische geluiden langs de rivier.

Slapen tussen de grote katten

Vanaf Maun duiken we dagenlang de bush in. Terwijl wolken stof de auto's langzaam roodbruin kleuren, bereiken we slingerend en stuiterend over dirt roads Moremi National Park, nog altijd onderdeel van de delta. De tracks liggen vol olifantenpoep en al gauw stuiten we op een grote kudde moeders met kroost. Geboeid toekijkend vanaf het dak van hun Land Cruiser worden medereizigers Thierry en Michaela bijna door een groot exemplaar verrast en halsoverkop duiken ze de auto in. Dergelijke ontmoetingen lopen niet altijd goed af, getuige de vele filmpjes op YouTube, maar deze mastodont verdwijnt geluidloos in het bushveld.
Laat in de middag bereiken we de rivier Khwai. In het late zonlicht genieten we vanaf een gammele balkenbrug van de spelende hippo's. Een bord bij North Gate geeft de locaties aan waar recent leeuwen, luipaarden en buffels gezien zijn. Zo te zien kamperen we vannacht tussen de grote katten... een tamelijk bizar idee, maar gids Rex stelt ons gerust door zelf als lokaas in een tentje op de grond te slapen.

Bijna kopje onder

Zo dompelen we onder in de Afrikaanse natuur, soms bijna letterlijk. Bij de eerste serieuze doorwading is het meteen raak; de voorste Land Cruiser komt vast te zitten en het water stroomt naar binnen. Er is geen beweging in te krijgen en dus moet de lier eraan te pas komen. Onder luid gekreun van de staalkabel laat de zware wagen zich achterwaarts lostrekken. En in lage gearing met diff lock ingeschakeld overwinnen we alsnog met grommende motoren deze hindernis, terwijl het water over de motorkap stroomt. Een grote krokodil doet ons omrijden bij een volgende voorgenomen doorwading: peilen van de diepte van het water is hier levensgevaarlijk.
Navigeren in dit gebied is ook een hele kunst. Gids Rex gebruikt kaarten en gps van Tracks4Africa, maar moet regelmatig al zijn ervaring inzetten om wegwijs te worden. Hoewel we steeds vaardiger worden in het offroad rijden komen we door het zware terrein vaak maar langzaam vooruit. Maar alle inspanning loont en we >

> genieten met volle teugen van onbedorven landschappen en een grote variatie aan wild. Alleen de katten laten zich nog niet zien. De nachten zijn een belevenis op zich en niet zelden krijgen we bezoek. In Moremi doet geritsel vlakbij ons opkijken van het vuur. Een enorme olifantstier bezoekt ons kamp en breekt met speels gemak takken van de bomen. Snel zoeken we dekking achter een dikke stam en wachten gespannen af wat de dikhuid van plan is. Gelukkig staan we niet op zijn menu en is ons kampement ook niet interessant. Maar als ik iets te overmoedig in zijn richting beweeg word ik met kopschudden en flapperende oren terechtgewezen en met kloppend hart trek ik me terug achter de boom. The bull is boss. Botswana, met een oppervlakte zo groot als Duitsland en slechts twee miljoen (!) inwoners, is een grote dierentuin. Maar dan een waar alles losloopt. “Eigenlijk zitten de mensen hier achter een hek,” constateert medereiziger Els droog.

Vier wielen van de grond

Via Third Bridge rijden we naar Savuti en Linyanti. Een uitdagende route met veel rul zand. Voor betere grip laten we flink wat lucht uit de banden lopen maar bij Sand Ridge (what’s in a name) is het raak. Een van de auto’s verliest te veel snelheid en graaft zich diep in het spoor. Gebruik van de lier is hier geen optie, want als we niet uitkijken komen álle wagens vast te zitten. Er zit niets anders op dan steeds weer moeizaam uitgraven en rijmatten voor de wielen leggen. Rijden in dit terrein vergt een delicate balans tussen snelheid, toerental (trekkracht) en een constant waakzaam oog op de ‘weg’. Desondanks komen we door de vele kuilen en heuveltjes soms met vier wielen los van de grond. Moe maar voldaan bereiken we in het donker onze kampplaats en maken daar de balans op. In de koelkasten klotsen melk en pastasaus vrijelijk rond, en de voorraad eieren is veranderd in een reuzenomelet. Maar we blijven lachen en het levert Rex de eretitel Groot Roerei op.

Kasane, de volgende halteplaats, is gelegen aan de Choberivier. Hier vullen we de brandstoftanks en wisselen we onze Botswaanse pula’s voor Zambiaanse kwacha’s. Langs de rivier barst het van het grote wild, en na een fantastische boottocht en een nacht in een comfortabele tentlodge zetten we koers naar Zambia.

De grens over naar Zambia

Zambia is iets groter dan Botswana, maar telt veel meer inwoners: zeventien miljoen. De grensovergang is een belevenis op zich. Bernard, regelneef van professie, loodst ons in drie uur tijd – loket na loket, stempel na stempel – de chaotische grens over. Daarna laveren we urenlang over een erbarmelijk slechte weg vol gaten totdat we ineens op een splinternieuwe en vrijwel lege snelweg belanden, in ruil voor grondstoffen aangelegd door Chinezen. Opvallend is dat we vrijwel geen wild meer zien, maar des te meer dorpjes met kleurig gekleede vrouwen. >

> Een handgetrokken veerpontje zet ons over naar Liuwa Plain National Park. Over zanderige tracks doorkruisen we weidse grasvlaktes, die na de regentijd gewoonlijk gevuld zijn met duizenden trekkende gnoes. Nu spotten we slechts een enkele gnoe en wat oribi-bokjes. Een ranger leidt ons naar een waterplek met tientallen kraanvogels, midden in de steppe. Daar, in the middle of nowhere, treffen we zowaar een stel vissers die trots een gevangen meerval tonen. Ze moeten nog drie uur lopen naar hun dorp en als we ze zoutjes geven voor onderweg volgt een spontane vreugdedans. Wat een wereld van verschil, bedenken we 's avonds bij het vuur.

'Lééééuwen!'

Kafue National Park is een verademing. Dit is het oudste park van Afrika, en meteen na het binnenrijden zien we tot onze blijdschap weer wild. Ook tseetseevliegen zijn hier talrijk, al valt het in de winter gelukkig mee. Bij Kasabushi Lodge kamperen we op een hoge rivieroever met luidruchtige nijlpaarden als overburen. Eigenaar Andy Wilson nodigt ons uit voor een bushwalk en trakteert op hyenapoep, aardvarkholen en termietenheuvels. Het is zweterig en spannend om zo door de bush te lopen, maar een leerzame en welkome afwisseling na alle autokilometers.

Aan de oever van Lake Itezhi vinden we een idyllische kampplaats met tal van bokken praktisch in ons kamp. Vlakbij spotten we voor het eerst een luipaard, mét jong. Reden om alert te blijven waarschuwt Rex. Maar vroeg in de ochtend worden we allemaal verrast. "Lééééuwen!" wordt er opeens gebruld. Een kudde puku's (antilopen) die een moment geleden nog vredig stond te grazen, stormt op luttele meters afstand voorbij, gevold door een volwassen leeuwin op topsnelheid. "Leeuwen!" roep ik opgewonden tegen Michaela, die even verder onder een buitendouche staat. "Ach, ist doch Quatsch", is het laconieke antwoord van de Duitse, die denkt dat ze in de maling genomen wordt. Seconden later is het alweer voorbij en keert de rust weer. Een onwerkelijk gevoel blijft hangen, plus het besef dat leven en dood hier dicht bij elkaar liggen. Via Livingstone en de imposante Victoriawatervallen keren we terug in de bewoonde wereld. Het voelt alsof we afstand moeten doen van het paradijs... Bij Elephant Sands kamperen we nog één nacht tussen de olifanten, en na vijfduizend kilometer bereiken we de lodge van ZaZoe waar onze kampeerreis eindigt en het braaivuur wacht. De cirkel is rond, en wát een avontuur was het.

MET DANK AAN ZAZOE XPERIENCE (ZAZOETRAVEL.COM)

Reiswijzer

Zelf rijden of een chauffeur?

ZaZoe Xperience is van Nederlandse eigenaren die ruim 12 jaar in Zuid-Afrika wonen en reizen met gasten. Zij kennen de mooiste plekken, de best bewaarde geheimen en laten hun gasten daar graag van meegenieten. De maatwerkreizen gaan door Zuid-Afrika, Swaziland, Mozambique, Botswana, Zambia en/of Zimbabwe. Alles in onderling overleg en gebaseerd op eigen wensen en plannen.
ZaZoe heeft ook reizen waarbij je niet zelf hoeft te rijden: je stapt op de luchthaven van Johannesburg in de auto en het grote genieten begint. Alles is georganiseerd en je hebt altijd je eigen chauffeur/gids bij je.

Reisperiode

Maart t/m november is de beste reistijd voor het noorden van Zuid-Afrika, Botswana, Zimbabwe en Zambia.

Onze reis: de offroad safari

Seasons maakte de 4x4 kampeerreis, een speciale reis in het aanbod van ZaZoe. Deze reis is zeer avontuurlijk: de nadruk ligt op kamperen en zélf een Toyota Land Cruiser rijden. Af en toe wordt in de bewoonde wereld gebruikgemaakt van lodges of guesthouses. De reis start bij minimaal 4 deelnemers/2 auto's en duurt meestal 21-23 dagen. De route gaat grofweg door het noorden van Zuid-Afrika, Botswana en Zimbabwe en soms ook Zambia. Meer informatie: zazoetravel.com/nl/4x4-kampeerreis

Lezers Jubileumaanbieding

Via e-mail kan geheel vrijblijvend (en in het Nederlands) om een reisofferte worden gevraagd. Vermeld hierbij dat je over ZaZoe gelezen hebt in Seasons en je ontvangt 10% korting op een maatwerkvakantie vanaf 14 dagen. Geldig voor reisseizoen 2018 en 2019. Kijk op zazoetravel.com

Bijzonderezaken.nl | maakuwadvertentie.nl

TERRE A TERRE
AMERONGEN
INTERIEURDECORATIE

RESIDENCE CARE
HUISOPPASDIENSTEN
Wij passen op uw huis en zorgen voor uw dieren gedurende uw afwezigheid.
Bel voor een afspraak:
0031(0)572-363810
WWW.RESIDENCECARE.NL

JULI/AUG UITSLUITEND VRIJDAG EN ZATERDAG OPEN
TWO OF A KIND
SERVIETEN & BROCANTE
www.two-of-a-kind.nl
SERVIESGOED & BROCANTE
(gebruikt) serviesgoed, bestek, glaswerk, tafellinnen & kleine brocante
di t/m vr 10.00-18.00 | za 10.00-17.00 Stadhoudersweg 87d | 3039 EB ROTTERDAM | 010 4665280

Voorkom krassen, deuken en lawaai
zachte wieltjes
doppen met vilt
Floorfriendly heeft een grote collectie doppen, glijders en wielen die vriendelijk zijn voor de vloer. Online te bestellen.
Geen getob meer met plakviltjes
www.floorfriendly.nl

Hoeve de Plei
heerlijk overnachten
Hotel - Appartementen (nieuw in 2018)
www.hoevedeplei.nl
natuurlijk Zuid-Limburg

WeidumerHout
HOTEL & RESTAURANT
Hard to find, easy to love
Dekemawei 9 • Weidum • (+31) 058-2519888 • www.weidumerhout.nl

de Groot
HANDMADE
Handgemaakte
RIEMEN
Heritage collection
WWW.ATELIERDEGROOT.NL